

Dopdolu içeriklerle
yeni sayımız!

SAYI 2

N İ S A N – M A Y I S – H A İ Z R A N 2 0 1 7

Bölümden Haberler!

- Değerli hocamız Prof. Dr. Olcay İmamoğlu bölümümüzün geçmişten bugüne kat ettiği ve kat etmekte olduğu yolu kendi tecrübelerinden yola çıkarak ve çalışma bulgularından örnekler sunarak anlattı.

53 Yıllık Zaman Penceresinden

Bölüm Bülteni'miz ile ilgilenen araştırma görevlimiz İrem Akıncı, Canan hocamızın bültenimizin bu sayısında araştırmalarım, bölüm tarihçesi ya da düşündüğüm bir konuda kısa bir yazı iletilmemle ilgili düşüncesini paylaştığında, hem mütehassis oldum, hem de öyle kısacık bir yazı ile yarım asırdan uzun bir zaman diliminin neresinden, nasıl anlamlı şekilde söz edebileceğimi hiç bilemedim. Sonunda, yaşantılarımızı değerlendirirken, geçmişten geleceğe uzanan geniş bir zaman perspektifine sahip olmanın önemli olduğuna ilişkin düşüncemden hareketle, kendi zaman penceresinden bazı paylaşımları (yine kendimce!) özetlemeye karar verdim.

İnsanlar gibi kurumlar da bir mekânda ve zaman diliminde var oluyor, kendilerine özgü gelişme süreçlerini yaşıyorlar. Bizlerin gelişme süreci herhangi bir kurumunki ile bir süreliğine örtüştüğünde de dikkatimiz, genellikle zemini oluşturan kurumdan ziyade kendimiz ve yakın çevremiz üzerinde oluyor. Ancak bir kurumla adeta birlikte büyümüş gibi hissedecek kadar özdeşleşmiş iseniz, durum farklı olabiliyor; benim bölümümüz ile ilişkimde olduğu gibi: Biz 1964 yılında ilk tanıştığımızda adeta akran gibiydik: Bölümümüz henüz 5 yaşında, ben ise birinci sınıfta gencecik bir öğrenci. Hemen kaynaştık; çünkü ikimiz de öğrenme aşkıyla, Cumhuriyet ideallerini gücümüzün yettiğince gerçekleştirebilme amacını paylaşıyorduk. Bunun için de öncelikle her bakımdan evrensel düzeyde gelişmeye çalışmak gerektiğini iyice kavramıştık. Bu anlayışla geçen dört yıllık birlikteliğimizin ve 13 yıllık ayrılığımızın ardından, 1981 yılında tekrar kavuştumuzda, ben (üç ayrı kurumda ve ülkede yüksek lisans,

doktora ve doçentlik derecelerini almış), akademik kimlik geliştirme yolunda kendince ilerlemeye çalışan genç bir öğretim üyesi; bölümümüz ise artık 22 yaşındaydı ama hala kurumsal kimlik sorunu yaşadığı hissedilebiliyordu (İnternet sitemizdeki tarihçemizde de belirtildiği gibi, Bölümümüz, 1959 yılında Psikoloji adıyla kurulup psikoloji lisans eğitimi sunmaya başlamış olmasına karşın, bir yıl sonra adı Sosyal İlimler/Bilimler olarak değiştirilmiş; ve bizim sınıfın mezun olduğu 1968 yılından başlayarak aynı bölüm bünyesinde o vakte kadar verilmekte olan Psikoloji Lisans derecesinin yanı sıra Sosyoloji Lisans derecesi de verilmeye başlanmıştı). Hatta kimlik sorununun da ötesinde, bir ara tamamen kapatılma tehlikesiyle bile karşılaşmamış mıydık? Hayatımın unutamayacağım günlerinden birinde, YÖK kararı uyarınca yalnız Sosyoloji Bölümü'nün kurulduğu, Psikoloji programının kapatıldığı bilgisi iletildiğinde, bu kararın kesinlikle yanlış bilgiye dayalı olması gerektiğine olan inancım, aynı gün Hacettepe Üniversitesi'ndeki yıllarımdan tanıdığım YÖK Başkan Yardımcısı rahmetli Gürol Ataman hocaya, ODTÜ'de 22 yıllık bir Psikoloji Lisans Programı olduğu gerçeğini kanıtlamış; haksızlığı hemen giderebilmiştik.

Sonuç olarak, 1982 yılında hem kimlik hem de kapatılma sorunumuz çözümlenmiş ve Psikoloji Bölümümüz ilk kuruluşundaki adıyla (ODTÜ'müz tarihindeki tek örnek olarak) ikinci defa kurulmuş oldu. Nitekim, bölümümüzün ikinci kuruluşunu izleyen yıllarda (kimlik sorununun kurumlar için de ne denli önemli olduğunu adeta kanıtlarcasına), her alanda, ama özellikle ilk defa başlatılan mezuniyet-sonrası eğitim-araştırma programları düzeyinde özverili, çarpıcı gelişmelerle bugünlere geldik.

BU SAYIDA:

Bölümden Haberler 1-2

Başarılar 3

Yayınlar 3

Tezler 3

Kongre ve Toplantı 4

Projeler 5

Mezunlar: Kim,
Nerede? 6

Nerelerden nerelere ulaştığımızı birkaç örnek verecek olursam: Biz 1968 yılında, Psikoloji Lisans programından 6 kişi mezun olmuşken, bu yıl 64 evladımız Psikoloji Lisans derecesini aldı; o yıllarda bir lisansüstü programımızın hayali bile zorken, bugün 7 alanda yüksek-lisans, 5 alanda doktora olmak üzere bir düzine mezuniyet sonrası programımız ve 204 mezuniyet sonrası evladımız mevcut. İşte böyle sevgili Bölümüm, bilmem farkında mısın ama iki yıl sonra senin de 60'ıncı kuruluş yılını kutlayacağız. Bu arada ben de bildiğin gibi, öğrencilik, öğretim üyeliği, bölüm başkanlığı, emeklilik derken ömrümün büyük çoğunluğunu, cennet misali yerleşkemizde, bilişsel ve duygusal kavrayışla birlikte geçirebildiğimiz için hep şükrediyorum. Zor günlerimiz olmadı mı? Tabii ki oldu, hayat böyle bir şey çünkü; ama hiç umutsuzluğa kapılmadık; olumlu duygularla elimizden gelenin en iyisini yapmaya çalıştık ve zamana güvendik. Zamanla da pırıl pırıl evlatlarımız, torunlarımız, uluslararası düzeyde akademisyenlerimiz ve alanda çalışanlarımızla bölüm sınırlarımızı çoktan aşan kocaman bir akademik ailemiz oldu çok şükür.

Taniyanların bildiği gibi, yaşamım boyunca (kişi, ortam ve ilişki özellikleri çerçevesinde) optimal varoluşun sosyal psikolojik temellerini kavrayabilmeyi amaçladım hep. Farklı kültür ve yaşlardan çok sayıda katılımcıları kapsayan (benlik, toplumsal cinsiyet, kültürel değerler, çocukluk, yaşlılık, aile, evlilik ve iş ilişkileri, hatta fiziki çevre gibi) çok çeşitli konularla ilgili araştırmalarımızın tutarlı bulgularından ve bizzat yaşam deneyimlerimden hareketle, benlik sistemimizin optimal işleyişi ile bir ilişkinin veya bölümümüz gibi bir kurum sisteminin optimal işleyişi arasında paralellikler olduğunu düşünüyorum: Çün-

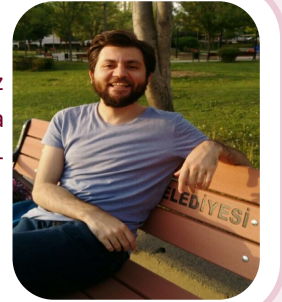
kü, sürekli değişim içeren bir yaşamla hakkıyla baş edebilmek, her türlü sistemin, kendi içinde veya sistemlerarası ilişkilerinde, hem uyumlu, sorumlu, dengeli bir yapıyı koruyabilmesini, hem de değişime açık bir esneklik gösterebilmesini gerektiriyor. Nitekim, çeşitli bulgularımız, (a) benlik sistemi düzeyinde, olumlu *ilişkililik* yönelimimiz ile her konuda özü kavramaya odaklı *kendileşme* yönelimimizin birbirini tamamladığı, *dengeli, esnek, özgün* bir benlik yapısının; ve (b) böyle bir benlik yapısı ile bağlantılı olarak, dünyevi varoluşumuzu, benliğimizin dar kalıplarını aşan bir bütünün parçası olduğumuz anlayışıyla, karşılıklı gereksinimleri şefkatle dikkate alan kapsayıcı bir *aşkınlık* ve *birlik* bilinciyle sürdürme eğiliminde olmamızın, gerek psikolojik ve ilişkisel esenliğimiz, gerekse hayatı anlamlı bulabilmemiz bakımından önemine işaret ediyor. Bu doğrultuda, varoluşumuzu, görünen sınırlılıkların ötesinde, birbirine kenetlenerek ilerleyen insanlık halkasında konumlandırmaya çalışmamızın sağlayacağı evrensel sorumluluk duygusunun da bireysel, ilişkisel veya kurumsal her düzeyde işleyiş üzerinde olumlu bir rolünün olabileceğini düşünüyorum.

Sık sık paylaştığım gibi, psikoloji ile ilgilenebilmek, yaşamın bizlere sunduğu gerçek bir lütuf ve büyük bir sorumluluk. Bugüne değin olduğu gibi, bundan böyle de psikoloji ailemiz olarak hakkıyla yerine getirmeye çalıştığımız bu sorumluluğumuzla ilgili çeşitli etkinlik ve paylaşımlarımıza, Bölüm Bülteni'mizin de giderek artan şekilde aracılık etmesine ilişkin içten dilek ve sevgilerimle.

Olca İmamoğlu

- **Bölümümüzün yeni araştırma görevlisi:**

Bilişsel Psikoloji Yüksek Lisans Programı öğrencilerinden Cavit Deniz Pala, araştırma görevlisi kadrosu için açılan sınavı kazanmış olup, atama işlemleri başlatılmıştır. Kendisine şimdiden hoş geldin diyor ve görevinde başarılar diliyoruz.

- Psikoloji Bölümü Gözlem ve Araştırma Laboratuvarına (BZ-7) ve SIMLAB'a (BZ-8C) kartlı giriş sistemi uygulaması başlatılmıştır. Güvenlik amaçlı başlatılan bu uygulama sayesinde laboratuvar alanlarının kullanım saatleri de artmıştır.

Başarılar

- **Performansımız yine çok yüksek!**

2016-2017 akademik yılı Sosyal Bilimler Enstitüsü ders performans ödüllerini bölümümüz lisansüstü öğrencilerinden; Özlü Aran, İrem Akıncı, Selen Arslan, Şükran Okur, Demet Kara, Sevinç Akkaya, Elif Bürümlü, Seçil Karakaya, Deniz Okay, İbrahim Öztürk almaya hak kazanmıştır. Kendilerini tebrik eder, başarılarının devamını dileriz.

Yayınlar

- Bekaroğlu, E., & Bozo, Ö. (2017). The relationship between attachment styles, emotion regulation strategies, and health-promoting behaviors: Extreme sports participants versus non-participants. *Journal of Clinical Sport Psychology*, 11(2), 89-106. DOI: 10.1123/jcsp.2016-0023
- Brannick, M. T., & Gültaş, M. (2017). Cross-Hairs: A scatterplot for meta-analysis in R. *Research Synthesis Methods*, 8(1), 53-63. DOI: <https://doi.org/10.1002/jrsm.1220>

Tezler

- Doç. Dr. Ahmet Uysal danışmanlığındaki Esra Aşçıgil "Social cognition of depressive symptoms: A self determination theory approach" başlıklı yüksek lisans tezini,
 - Yrd. Doç. Dr. Bahar Öz danışmanlığındaki İrem Özbay "The relationship between driver behaviors and the health belief model: Mediating role of driving skills" başlıklı yüksek lisans tezini,
 - Doç. Dr. Özlem Bozo danışmanlığındaki Tuğba Yılmaz "An experimental study on women to understand negative mood, appearance anxiety, body dissatisfaction, and body shame considering Adlerian theory and objectification theory" ve Pınar Kaya Kurtman "The relations among personality traits, emotional expression, quality of life, and romantic relationship satisfaction of migraine patients: An emotional expression group therapy practice" başlıklı doktora tezlerini,
 - Prof. Dr. Tülin Gençöz danışmanlığındaki Ezgi Tuna "Understanding non-suicidal self-injury: psychological and psychophysiological factors that distinguish self-injurers from non-injurers" başlıklı doktora tezini,
 - Doç. Dr. Türker Özkan danışmanlığındaki Başar Demir " The social psychological predictors of pedestrian behaviors" başlıklı doktora tezini
- başarıyla sunmuşlardır. Kendilerini ve tez danışmalarını tebrik ederiz.

Kongre ve Toplantı Sunumları

• Bu dönem oldukça verimli geçti!

- Bahtiyar Saygan, B., Berument, S. K., & Okur, S. (2016, April). Attachment Types of Institutionalized Toddlers: Turkish Care Types Study. Individual Poster Presentation submitted to the Biennial Meeting of Society for Research in Child Development (SRCD) in April 6 - 8, 2017, Austin, Texas, USA.
- Bayram-Gulacti, H. G., Berument, S.K., Ertekin, Z., & Karakaya, S. (2016, April). Growth Rates in Elicited Imitation and Memory Development of Children in Turkish Care Types Study: The Moderating Role of Temperament. Individual Paper Presentation will be submitted to the Biennial Meeting of Society for Research in Child Development (SRCD), in April 6 - 8, 2017, Austin, Texas, USA
- Demiran, A., Toker, Y., & Sümer, H. C. (2017, May). Implicit assessment of transformational leadership via conditional reasoning. Oral presentation at Annual Conference of the European Association of Work and Organizational Psychology, Dublin, Ireland.
- Ertekin, Z. & Berument, S.K. (2016, April). Testing the Role of Temperament and Care Types on Self-development of Children in Care: Turkish Care Types Study. Individual Paper Presentation submitted to the Biennial Meeting of Society for Research in Child Development (SRCD) in April 6 - 8, 2017, Austin, Texas, USA.
- Ertekin, Z., Berument, S.K., & Memişoğlu Sanlı, A. (2016, April). Examining the Effects of Institutional Care and Temperament on Executive Functioning of Children Longitudinally: Turkish care types study. Individual Paper Presentation submitted to the Biennial Meeting of Society for Research in Child Development (SRCD) in April 6 - 8, 2017, Austin, Texas, USA
- Golcuk, M., Berument, S.K., Yavaslar, Y., Ertekin, Z., & Doğru, O.C. (2016, April). The role of temperamental characteristics on growth rates of Theory of Mind: Turkish care types study. Individual Paper Presentation will be presented in the Biennial Meeting of Society for Research in Child Development (SRCD) in April 6 - 8, 2017, Austin, Texas, USA.
- Gültaş, M., Toker, Y., Sümer, H. C., & Sümer, N. (2017, April). Item Response Theory analyses of the Big Five Inventory. Poster presentation at the Annual Conference of SIOP, Orlando, FL.
- Gültaş, M., & Toker, Y. (2017, May). Situational strength as a moderator of the personality-performance association in teaching assistants. Poster presentation at Annual Conference of the European Association of Work and Organizational Psychology, Dublin, Ireland.
- Koç, G., Berument, S. K. (2016, April). Culture specific parenting effects on conduct problems of children from disadvantaged backgrounds. Individual Paper Presentation submitted to Society for Research in Child Development (SRCD) Biennial Meeting program in April 6 - 8, 2017, Austin, Texas, USA.
- Memişoğlu Sanlı, A., Berument, S. K. & Ertekin, Z. (2016, April). Moderating effects of perceptual sensitivity on the language development growth rates of children in care: Turkish care types study. Individual Paper Presentation submitted to Society for Research in Child Development Biennial Meeting program in April 6 - 8, 2017, Austin, Texas, USA.
- Mete, İ., & Toker, Y. (2017, June). Relative importance of college success predictors: fluid intelligence, crystallized intelligence, and grit. Proceeding of the 3rd International Conference on Higher Education Advances (HEAd'17), Valencia, Spain. DOI: <http://dx.doi.org/10.4995/HEAd17.2017.5568>
- Okur, Ş. & Berument, S.K. (2016, April). School Readiness and Poverty in Turkey: Roles of Home Environment and Parenting. Individual Poster Presentation submitted to the Biennial Meeting of Society for Research in Child Development (SRCD) in April 6 - 8, 2017, Austin, Texas, USA.
- Okur, S., Berument, S. K., & Bahtiyar Saygan, B. (2016, April). Disturbances of Attachment in Children in Care: Turkish Care Types Study. Individual Poster Presentation submitted to the Biennial Meeting of Society for Research in Child Development (SRCD) in April 6 - 8, 2017, Austin, Texas, USA.
- Okur, Ş., Berument, S.K., & Güneş, S. (2016). Developmental Delay of Children in Care: Turkish Care Types Study. Individual Paper Presentation submitted to the Biennial Meeting of Society for Research in Child Development (SRCD) in April 6 - 8, 2017, Austin, Texas, USA.
- Sümer, H. C., Er, N., Özen, A., & Yazar, Y. (2017, May). Role of specific abilities: Again, not much more than 'G.' Paper presented at the annual meeting of European Association of Work and Organizational Psychology, in May 17-20, 2017, Dublin, Ireland.
- Yavaslar, Y., Berument, S.K. (2016, April). Empathy Skills in Middle Childhood: The Role of Parenting, Mother's Empathy, and Children's Temperament. Individual Paper Presentation submitted to Society for Research in Child Development (SRCD) Biennial Meeting program in April 6 - 8, 2017, Austin, Texas, USA.
- Yazar, Y., & Sümer, H. C. (2017, May). Development and validity of a dimension-based assessment center: Does exercise similarity breed validity? Paper presented at the annual meeting of European Association of Work and Organizational Psychology in May 17-20, 2017, Dublin, Ireland.
- Yazar, Y., & Sümer, H. C. (2017, May). Differential effects of likability on assessment center ratings. Paper presented at the annual meeting of European Association of Work and Organizational Psychology, in May 17-20, 2017, Dublin, Ireland.

Projeler

- Bölümümüzde Prof. Dr. Sibel Kazak Berument danışmanlığında yürütülen ve gelişim psikolojisi alanında oldukça heyecan verici projeler bulunmaktadır. Bunlardan birisini bizlerle paylaştılar.

Koruma altındaki bebek ve çocukların bireysel özellikleri ile bakım tiplerinin gelişimsel sonuçlar üzerindeki etkilerinin boylamsal olarak incelenmesi:

Proje Bilgileri:

Proje Kodu: TUBITAK 1001 projesi 113K222

Başlangıç Tarihi: 15.11.2013

Bitiş Tarihi: 15.04.2017

Ekip: Sibel Kazak Berument (yürütücü) ve Nebi Sümer (araştırmacı: projenin bağlanma ölçümleri bölümünde)

Görev alan asistanlar:

Proje asistanları: Zeynep Ertekin (BİDEP), Yeşim Yavaşlar (proje destekli), Sevinç Akkaya (proje destekli), Gizem Koç (proje destekli), Bahar Bahtiyar (BİDEP), Suzan Ceylan (proje destekli), Duygu Taşfiliz (BİDEP), Gizem Çeviker (proje destekli)

ODTÜ Psikoloji Bölümü ÖYP asistanları: Aybegüm Memişoğlu Sanlı, Merve Gölcük, Şükran Okur, Hurigül Bayram Gülaçtı, Seren Güneş, ve Onur Cem Doğru

Proje Özeti: Bu projede ilk olarak korunma altında olan ve farklı bakım türlerinde; yuva, sevgi evi, çocuk evi ve koruyucu aile yanında büyüyen 0-5 yaş bebek ve çocukların gelişimsel sonuçlar açısından farklılaşmış farklılaşmadığını boylamsal olarak (bebeklerde 4 ay, okul öncesi dönemde 8 ay ara ile toplam 3 ölçüm) incelemek; ikinci olarak da ise bebek ve çocukların yaş, cinsiyet, korunma altında buldukları süre, korunma altına alınmalarına neden olan faktörler (toplam risk) kontrol edildikten sonra, mizaç özelliklerinin ve buldukları bakım tipi ile bu mizaç özelliklerinin etkileşiminin gelişimsel sonuçlarıyla ilişkisini ortaya çıkarmak amaçlanmıştır.

Araştırmada ele alınan gelişimsel sonuçlar, dil gelişimi, bilişsel gelişim, benlik gelişimi, kendini kontrol etme becerisi, uyum ve davranış problemleri, sosyal yetkinlik, duyguları anlama, genel gelişim düzeyi, yabancıları ayırt etme, bağlanma tipleri ve bağlanma problemleri her yaş grubuna uygun ölçekler, standart gelişim araçları, bilgisayar görevleri, gözlem ve görüşme yöntemleri kullanılarak değerlendirilmiştir.

Sonuçlar:

Farklı bakım türlerindeki bebek ve çocukların gelişim düzeylerinin karşılaştırıldığı analizlerin bulgularına göre pek çok gelişimsel sonuç açısından koruyucu aile yanında ve çocuk evlerinde büyüyen bebek ve çocukların diğer gruplara göre, sevgi evinde kalanların da yuvada büyüyenlere göre daha iyi yönde bir performans gösterdikleri bulunmuştur.

Bakım tipi ve mizaç etkileşimlerine bakarak, hangi mizaç tipinin hangi bakım türünde koruyucu ya da risk faktörü olduğu test edildiğinde ise, yuvada büyüyen bebek ve çocuklar için yüksek tepkisellik gelişimlerini destekleyici bir özellik olarak rol almıştır. Bu bağlamda kolay mizaç özelliğine sahip bebek ve çocuklar yuvalarda gelişimsel olarak dezavantajlı olurken, tepkisel bebek ve çocuklar bu özellikleri ile daha fazla ilgi alarak daha iyi gelişim göstermişlerdir. Bir diğer mizaç özelliği olarak algısal hassasiyet ise yuvalarda büyüyen bebek ve çocuklar için tutarlı bir biçimde koruyucu bir faktör olarak bulunmuştur.

Projede test edilen bütün gelişimsel sonuçlar için zaman içerisindeki gelişim hızının, bakım türüne göre farklılaşmış farklılaşmadığı test edildiğinde elde edilen bulgulara göre ise bazı gelişimsel boyutlar için gruplar arasında gelişim hızlarında bir farklılık bulunmazken, bazı gelişimsel boyutlar için 1. zaman ölçümlerinde gelişimsel düzeyi en düşük olan bebek ve çocukların zaman içerisinde daha hızlı bir gelişim göstererek 3. zamanda diğer gruplara yaklaşma eğiliminde oldukları görülmüştür.

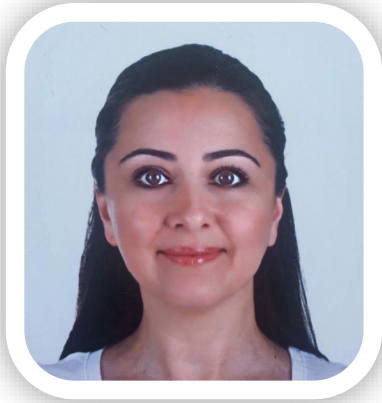
Boylamsal analizler halen devam etmektedir.

UMAY YALÇIN RAYON

- **Mezuniyet Yılı:** 1984
- **Yüksek Lisans:** Indiana University (USA) Counseling Psychology and Psychotherapy - 1987
- **İlgi/Çalışma Alanları:** Psikodinamik Psikoterapi ve Psikanaliz
- **Bulunduğu Şehir:** Londra
- **İletişim Bilgileri:**
E-posta: umay.rayon@gmail.com
Telefon: 00 44 7768551546

ASLI ÇAKIR

- **Mezuniyet Yılı:** 2002
- **Yüksek Lisans:** Kocaeli Üniversitesi ABD Ruhsal Travma Yüksek Lisans Programı - 2011
- **Çalıştığı Yerler:** Besmer İşitme, Konuşma ve Ses Bozuklukları Tanı ve Rehabilitasyon Merkezi—Bursa
- **Çalıştığı Kurum:** Bursa Adliyesi 2. Aile Mahkemesi—Psikolog
- **İletişim Bilgileri:**
Tel.: 05322218354
Adres: Bursa Adliyesi Ek Bina Altınşehir Mah. Ata Cad. 4. Kat Nilüfer/Bursa